

A levelezősök még választhatnak tantárgyakat

A 2002/2003-as tanév II. félévében első alkalommal választották ki a felvehető tantárgyakat a kreditrendszerű képzésben tanulók a Nyíregyházi Főiskolán. A tanszékek által meghirdetett kínálatból a Neptun rendszeren keresztül nyílt lehetőség a választásra. Márfoldi Józsefné, a Tanulmányi Osztály vezetőjétől megtudtuk: a levelezős képzésben résztvevők között voltak olyanok, akik nem jutottak számítógéphez, mások azért nem tudtak tantárgyat választani, mert a meghirdetett kurzus létszám alacsony volt. Ők 2003 március 10-ig pótolhatják hiányosságukat. A Tanulmányi osztály előadójához eljuttatott kérésnek tartalmazni kell, annak a tantárgynak a kódját, nevét és oktatójának nevét, amelyekre nem tudtak bejelentkezni. A tanulmányi előadó a megjelölt tárgyhoz rendeli a hallgatót. Márfoldi Józsefné, hozzátette: ezért a "kérséért" most nem kell különjárási díjat fizetni.

Kollégiumfejlesztés Nyíregyházán

A kollégiumi férőhelyek hiánya évek óta sürgető probléma a felsőoktatásban. A gond megoldására egy lehetséges megoldást jelenthet a Nemzeti Kollégiumfejlesztési Terv. A program első körben, Budapest mellett, Nyíregyházán indul el. Az elképzelésekről Csonka Lászlót, a Nyíregyházi Főiskola Beruházási Programirodájának vezetőjét kérdeztük.

Csonka László elmondta, a tervek szerint az intézmény mögött található területen épülne egy 400 fő befogadására alkalmas kollégium. Az épület fő funkciója természetesen a kollégiumi férőhelyek biztosítása lesz, de ezen kívül szerepelne benne egy 80 férőhelyes szállodaszár, illetve az ezeket kiszolgáló - kereskedelmi kulturális funkciókat ellátó - helyiségek. Az alagsori részben egy nemzetközi versenyek rendezésére alkalmas fedett lőtér kapna helyet. Csonka hozzátette, ezzel elindul a magyar kormány által támogatott kollégiumi fejlesztési program. Jelenleg tender kiírásán dolgozunk. A magyar kormány támogatásán kívül, befektetői tőkét is megpróbálunk bevonni. Most a statisztikai adatok begyűjtése zajlik, amelyben a hallgatók lakhatási szokását vizsgáljuk. Ezek az adatok az aktuális befektető meggyőzésében fontos segítséget jelent. Szeretnénk bebizonyítani, hogy a befektetés Nyíregyházán is megtérülő lehetőség lenne. A felhívás elkészítése után a minisztériummal illetékesével egyeztetne, és elindulhatna a szervezési folyamat. A megfelelő befektetés kiválasztását követően, az építési engedélyek kiadása után, elképzeléseim szerint 2005-ben elkészülhetne az új diáktábor.

A hiánypótló szótár

A közelmúltban megjelent hétnyelvű politikai-diplomáciai glosszáriumot mutatták be nemrég a Nyíregyházi Főiskolán. Az intézmény Európai Tanulmányok Központja gondozásában megjelent tudományos mű elsősorban a nemzetközi szakon tanulókhoz, az Európai tanulmányokat végző hallgatókhoz szól.

A szótárban magyaron kívül angolul, németül, franciául, olaszul, finnül, oroszul olvashatók azok a kifejezések, melyek a diplomáciában, a politikai életben használatosak. A szójegyzék anyagának gyűjtése három évvel ezelőtt kezdődött. Magyarul még nem jelent meg ilyen kiadvány, ezért a külföldi szótárakból kellett a szójegyzéket összeállítani, és azután a magyar megfelelőket megtalálni - mondta Révay Valéria, a kötet egyik főszerkesztője. A kiadvány készítői, egyetemi és főiskolai tanárok a politikai és diplomáciai szaknyelv kifejezéseit vették számba, amelyek részenben az Európai Unióban is használatosak. A szerzők széles körű érdeklődésre számíthatnak, a könyv ötezer példányban jelenik meg. (Educatio Press)

Mezőgazdasági könyvek bemutatója Nyíregyházán

A mezőgazdasági könyvhónaphoz kötődően a Nyíregyházi Főiskolaán Műszaki és Mezőgazdasági Főiskolai karán megismerkedhettek a szakemberek a legfrissebb mezőgazdasági szakirodalommal. Február 6-án 10 órától egésznapos rendezvény keretén belül várták az érdeklődőket, akik a könyvbemutató mellett, többek között a szótvárszon-készítés titkaival is megismerkedhetnek.

A Mezőgazdasági Könyvhónapot az ötvenes évek elején rendezték meg először Magyarországon. Az idén Szarvas és Mosonmagyaróvár mellett Nyíregyháza is otthont ad a szakkiállításnak. A szakmai rendezvényt Gazda László, a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Közgyűlés elnöke nyitotta meg, majd dr. Lengyel Antal köszöntötte az egybegyűlteket. A Nyíregyházi Főiskola kari főigazgatójának köszöntőjét dr. Marton István, a Földművelési és Vidékfejlesztési Minisztérium Oktatási, Kutatási és Fejlesztési Főosztályának vezetője követte, aki a könyvhónap aktuális információit osztotta meg az érdeklődőkkel. A programot a Beregdaróci Hagyományörző Egyesület szótvárszon-készítést bemutató programja színesítette. A mezőgazdasági könyvhónap rendezvénytársulatán az érdeklődők 2000 könyv közül válogathattak a szakemberek pedig 20%-kal olcsóbban vásárolhatták meg a friss kiadványokat.

Bemutatjuk a Professzori Tanács tagjait

A mindig mosolygós nyelvészprofesszor

Beszélgetés Dr. Udvari Istvánal, a professzori tanács tagjával

Amikor telefonon "bejelentkeztem hozzá", kedvesen invitált dolgozószobájába. - Jöhetsz nyugodtan, várlak, bent leszünk egész nap a tanszéken. Dolgozzunk. Nos, mint ahogy eddigi találkozásainkkor mindig, most is menetrendszerű pontossággal zajlottak a dolgok. Dr. Udvari István, a Nyíregyházi Főiskola tanszékvezetője mosolygósan, készséggel állt lapunk rendelkezésére, hogy rendkívül sokszínű tevékenységéről, szinte áttekinthetetlenül szerteágazó munkaterületeiről a lehetőségek szerint átfogó képet adjon.

Tanári diplomámat 1975-ben szereztem a debreceni Kossuth Lajos Tudományegyetem bölcsészkarán, történelem-orosz szakosként végeztem. Kisvárdán, a Bessenyei gimnáziumban tanítottam három évig, majd pályázatot nyújtottam be a nyíregyházi Bessenyei György Tanárképző Főiskolára. Az Orosz Nyelv és Irodalom Tanszéken kaptam munkát: orosz nyelvtant és a Bevezetés a ruszisztikába (szlavisztikába) című tárgyakat tanítottam.

FT: Mikor kezdődött szorosabban vett tudósi, nyelvészkatatói pályafutásod?

Bölcsészdoktori értekezésemet a bács-szerémi (jugoszláv) ruszinok nyelvének hungarizmusai címmel írtam, mely témát 1981-ben summa cum laude minősítéssel védtem meg a debreceni Kossuth egyetemen. Kandidátusi értekezésemet A kárpátukránok (ruszinok) XVIII. századi hivatalos írásbelisége címmel készítettem el, s 1987-ben védtem meg. Főiskolai tanárrá 1989-ben nevezték ki. Sok más, tudományos munkám mellett igyekeztem minél szélesebb körben megismertetni a szlavisztika "múltja" egyik legjelesebb alakjának, Hodinka Antalnak a munkásságát is. 1993-ban az ő úttörő tevékenységének emlékére szerveztem Nyíregyházán nemzetközi konferenciát, melynek alkalmából hat kiadványt szerkesztettem meg és publikáltam.

FT: Közben fontos megbízatást kaptál a főiskola "vezérkarában", majd tanszékfőként igazoltál elkötelezettségedet az ukrainisztika és ruszinisztika iránt.

* 1990-től két tanéven át töltöttem be főiskola tudományos főigazgató-helyettesi tisztét. Ezzel egyidejűleg készítettem elő az Ukrán és Ruszin Filológiai Tanszék megalapítását, továbbá az ukrán nyelv- és irodalom főiskolai szak indítását. 1993 tavaszán tanszékünk megkezdhette működését, 1993 őszén pedig elkezdődhetett az említett szakokon az oktatás. De éreztem, tovább kell lépniünk, bizonyítani közös munkánk minőségét. Ezért is pályáztuk meg 1997/98-ban az ukrán nyelv- és irodalom szak egyetemi akkreditációját, mely eredményesen zárult le. Így a 2000 / 2001. tanévben a Nyíregyházi Főiskolán egyetemi szintű ukrán bölcsész, valamint ukrán nyelv és irodalom szakos tanárképzés indult.

FT: A tanszék több kiadványa sejtetni engedi, hogy az ukrán és ruszin irodalom iránti vonzódásod is rendkívül erős. Anyelvi és nyelvészeti kutatásaid mennyire "engedélyezik" az ilyesfajta elhalandozásokat?

Számos esetben úgy merült fel a kérdés, hogy vagy írok az adott ill. felkínált témáról, vagy egyáltalán nem lesz, aki foglalkozzon vele, publikálják. Így születtek meg az ukrán és ruszin irodalomhoz kapcsolódó cikkeim a Világirodalmi Lexikon számára, a Hodinka-kötetek. Papharahaji Gyura bácskai ruszin költőről írott közleményemmel kapcsolódtam be a Világirodalmi Lexikon munkálataiba. A XIII. kötettől főmunkatársként gondoztam a lexikon anyagát, mintegy hatvan kisebb-nagobb cikkel járultam hozzá a fontos kiadvány létrejöttéhez.

FT: Régi, személyes kapcsolatunk egyik közös, máig feledhetetlen eseményeként tartom számon a ternopoli egyetemen tett szakmai "kirándulásunkat". Tudom, azóta is sikeresen építgeted a tanszék nemzetközi kapcsolatrendszerét, s tudományos sikereiteket számon tartják a tengeren túl is.

Az Ukrán és Ruszin Filológiai Tanszék szervezése során kapcsolatot építettem ki a környező országok ukrainisztikai és ruszinisztikai

névjegy

NÉV:

Dr. Udvari István,

az Ukrán és Ruszin Filológia Tanszék vezetője, egyetemi tanár, az MTA doktora

BIOGRÁFIA

- > született: 1950. 07. 14., Torniospálca
- > gimnáziumi tanulmányok: Mándok
- > egyetemi tanulmányok: Debrecen, KLTE - 1975: történelem-orosz szakos tanári diploma
- > középiskolai tanár: Kisvárdá, Bessenyei György Gimnázium - 1975-78
- > pályázat a Bessenyei György Tanárképző Főiskolára: 1978 - Orosz Nyelv és Irodalom Tanszék, oktatói állás
- > bölcsészdoktori értekezés megvédése: 1981, Debrecen
- > kandidátusi értekezés megvédése: 1987
- > főiskolai tanári kinevezés: 1989
- > a főiskola tudományos főigazgató-helyettese: 1990-től (két tanéven át)
- > tanszékfőnöki megbízás: 1993
- > habilitált doktori fokozat megszerzése: 1995, Szeged
- > MTA doktori fokozat elnyerése: 1997, Budapest
- > egyetemi tanári kinevezés: 1997
- > Széchenyi Professzori Ösztöndíj: 1997

műhelyeivel (Eperjes, Ungvár, Ternopol, Kijev, Újvidék). Jelentős számú tudományos előadást tartottam: 1988-ban, 1993-ban és 1998-ban részt vettem és előadást tartottam a szlavisták szófiai, pozsonyi illetve krakkói világkongresszusán. Lembergben (Lvovban), Harkovban és Odesszában az ukrainisták világkongresszusán.

FT: Mindemellett, hogy több akadémiai doktori, habilitációs és kandidátusi ill. PhD értekezés opponense voltál, magadról, saját tudósi karriered továbbviteléről sem "feledkeztél meg"...

1995-ben a Szegedi József Attila Tudományegyetemen szláv nyelvtörténetből habilitált doktori fokozatot szereztem, ugyanekkor a JATE magántanára lettem. 1996 tavaszán A Mária Terézia korabeli úrbérrendezés szlovák nyelvű kéziratos forrásai. Szepes és Zemplén vármegyék címmel pályázatot nyújtottam be a Magyar Tudományos Akadémia doktora fokozat elnyerésére, melyet 1997. szeptember 5-én eredményesen megvédtem. 1997-ben egyetemi tanárrá nevezték ki. Ugyanebben az évben elnyertem a Széchenyi Professzori Ösztöndíjat.

FT: Tanszéked egyik legnagyobb szabású, a szó legszorosabb értelmében hiánypótló munkája egy szótárpár létrehozása. Heroikus vállalkozás, tekintve a munka pénzübeli-anyagi háttérének megteremtését, nem beszélve a szinte mérhetetlen szellemi energia "befektetéséről".

1997 tavaszától érlelődik bennem, hogy gazdagabbá teszem a magyar tudományt egy ukrán-magyar szótárral. Az ukrán-magyar középszótár munkálatai elkezdődtek, szépen haladnak. Az ukrán-magyar szótári adatbázis 6. kötetét ez évben szerkesztjük meg és tesszük közzé. Ez évben benyújtandó pályázatunk sikeres és érdemi elbírálásának eredményeként 2006-ig be szeretnénk fejezni az ukrán-magyar és a magyar-ukrán középszótárt; kutatnánk ukrán, továbbá kárpát-medencei ruszin kiadványok szókincsét, s folyamatosan dolgozunk egy ruthenisztikai szöveggyűjtemény összeállításán.

HAZAI SZAKMAI, TÁRSADALMI TEVÉKENYSÉG

- > MTA Nyelvtudományi Bizottsága Szótári Munkabizottsága tag
- > OTKA Nyelvészeti Zsűri, tag
- > Magyar Nyelvtudományi Társaság, tag
- > Modern Filológiai Társaság, választmányi tag
- > Ukrainisták Magyarországi Szervezete, elnök
- > Periférián Alapítvány, elnök
- > Nyíregyháza Városi Önkormányzat Tudományos Alapítványa, tag
- > Posztbizánci Közlemények, szerkesztői bizottsági tag
- > Studia Slavica Hungarica, szerkesztői bizottsági tag
- > Studia Ucrainica et Rusinica Nyíregyháziensia c. sorozat, szerkesztő
- > Vice Versa c. sorozat, szerkesztő
- > Dimensiones Culturales et Urbanales Regni Hungariae c. sorozat, szerkesztő
- > Az MTA Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Tudományos Testülete, elnökségi tag